BIULETYN KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ POLICJI W OLSZTYNIE

OLSZTYN

POLICJA
Warmii i Mazur

NR 7/2019
ISSN 2082-761X

KONTAKT Z CZYTELNIKAMI: bozena.przyborowska@ol.policja.gov.pl

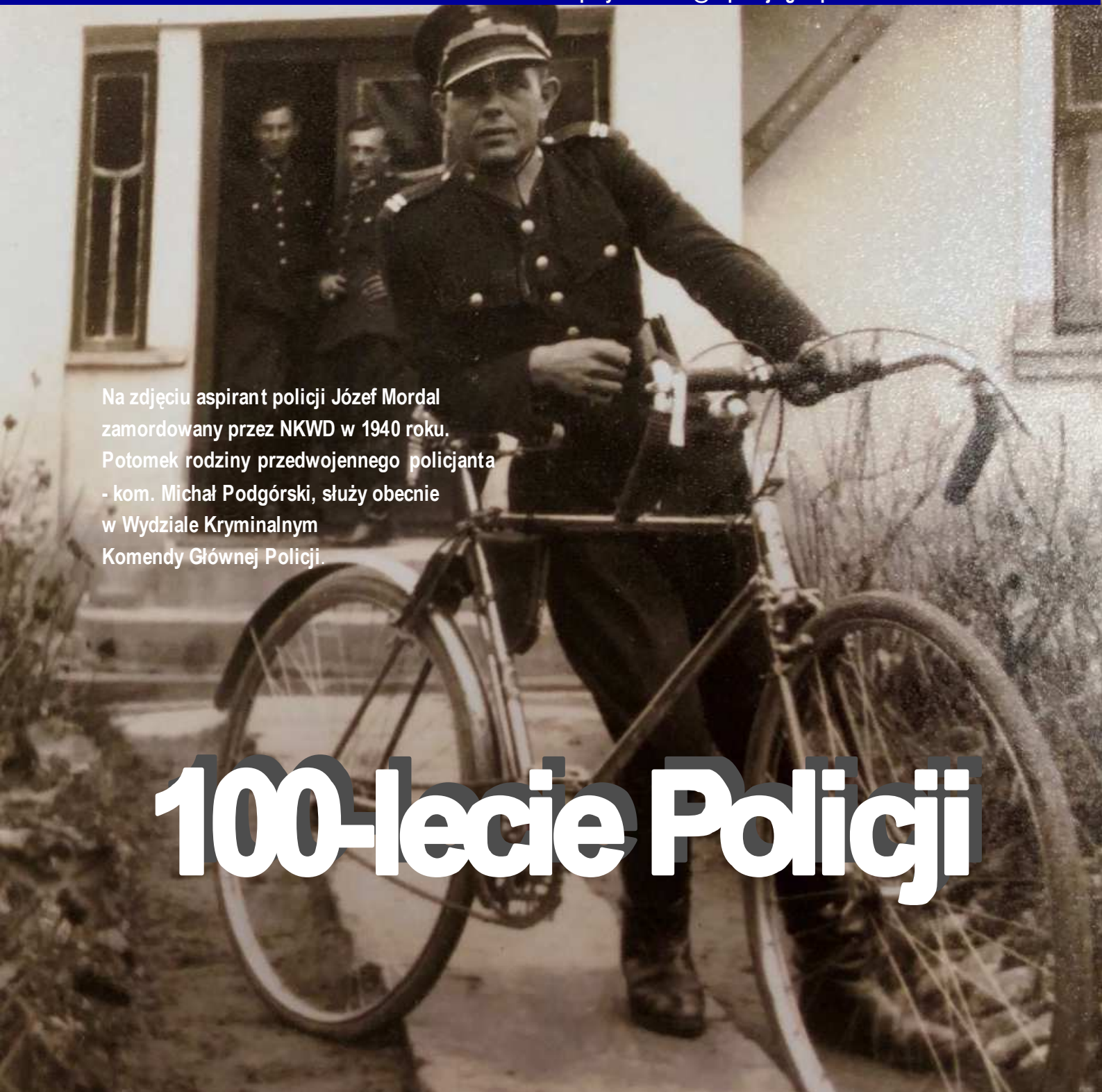

Na zdjęciu aspirant policji Józef Mordal zamordowany przez NKWD w 1940 roku. Potomek rodziny przedwojennego policjanta - kom. Michał Podgórski, służy obecnie w Wydziale Kryminalnym Komendy Głównej Policji.

100-lecie Policji

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
ANDRZEJ DUDA

Warszawa, 24 lipca 2019 roku

Centralne Obchody
100. rocznicy powołania Policji Państwowej
Święto Polskiej Policji 2019

Szanowni Państwo, Policjantki i Policjanci! Szanowni Pracownicy Policji!
Szanowne Rodziny Funkcjonariuszy i Pracowników Policji!

Być policjantem to znaczy służyć ludziom i czuwać nad ich bezpieczeństwem. Policja stanowi jeden z filarów społecznego ładu, jedną z podstawowych instytucji państwa. W tym roku Święto Policji ma charakter szczególny. Obchodzimy setną rocznicę utworzenia Policji Państwowej, która została powołana 24 lipca 1919 roku uchwałą Sejmu II Rzeczypospolitej.

Był to ogromnie ważny akt, służący umocnieniu odrodzonej polskiej państwowości. Przedwojenna Policja Państwowa należała do najlepszych formacji policyjnych w Europie. Polscy policjanci złożyli wiele świadectw patriotyzmu, poświęcenia i męstwa. Symbolem tego pozostaje ich bohaterski udział w obronie Warszawy w 1939 roku oraz wojenne czyny takich wielkich postaci jak Marian Kozielewski czy Jan Piwnik „Ponury". Prochy sześciu tysięcy polskich policjantów, ofiar zbrodni katyńskiej, kryje cmentarz w Miednoje. Wdzięczna Ojczyzna pamięta o zasługach swych wiernych strażników. Jesteście Państwo spadkobiercami tych patriotycznych tradycji.

Służba w Policji wymaga hartu ducha i ciała, a także wiedzy i wysokich kompetencji. To służba pełna wyzwań, trudnych sytuacji i zagrożeń. Policjanci ślubują „strzec bezpieczeństwa państwa i jego obywateli, nawet z narażeniem życia". Na Tablicy Pamięci w Komendzie Głównej Policji znajdują się nazwiska 122 funkcjonariuszy, którzy polegli na służbie. W imieniu Rzeczypospolitej skłaniam głowę przed ofiarą dzielnych policjantów.

Współczesna rzeczywistość, w której przychodzi Państwu działać, nieustannie się zmienia. Jednak główne zadania Policji ciągle pozostają te same. Policja musi być zawsze silniejsza, lepiej zorganizowana i wyposażona niż przestępcy. Im bardziej złożone są wyzwania, tym więcej potrzeba nieustępliwości. O zaangażowaniu, profesjonalizmie i ofiarności polskich policjantów dobitnie świadczą opinie społeczeństwa. Policja znajduje się na czele najlepiej ocenianych instytucji państwowych. Zdecydowana większość obywateli postrzega Polskę jako kraj bezpieczny. To dla Policji wielki powód do chluby, serdecznie gratuluję Państwu skuteczności Waszych działań.

Policjanci ratują życie, wybawiają z opresji i czuwają, abyśmy mogli normalnie funkcjonować w społecznych relacjach. Pamiętamy oklaski, jakimi uczestnicy Światowych Dni Młodzieży w Krakowie żegnali schodzących ze służby policjantów. Był to wyraz uznania, szacunku i sympatii. Ludzie wiedzą, że Policja jest po to, aby im pomagać. Tam, gdzie widzą policjantów, tam mają poczucie działania i mocy własnego państwa. Dlatego dzisiejsza Rzeczpospolita konsekwentnie przywraca policyjne posterunki, które przedtem były likwidowane w małych miejscowościach. Właśnie m.in. na tym polega zrównoważony rozwój kraju, żeby każdy miał realną możliwość korzystania z policyjnej ochrony. Bezpieczeństwo jest wartością fundamentalną i niepodzielną.

Z okazji setnej rocznicy utworzenia Policji Państwowej i Państwa dorocznego Święta składam serdeczne gratulacje wszystkim polskim policjantom i policjantkom oraz cywilnym pracownikom Policji. Zwracam się do Państwa ze słowami uznania i podziękowań. Proszę przyjąć wyrazy wdzięczności za wszystko, co każdego dnia ofiarowują Państwo Polsce swoją odpowiedzialną służbą. Życzę, aby nosili Państwo policyjny mundur z dumą, bo oznacza on doniosłą misję publiczną, oznacza majestat i autorytet Rzeczypospolitej. Życzę bezpiecznej służby; życzę sukcesów, awansów oraz pomyślności, także dla Państwa najbliższych. Wszystkiego dobrego.

Z wyrazami szacunku

KOMENDANT GŁÓWNY POLICJI

Warszawa, 24 lipca 2019 roku

Policjantki,
Policjanci,
Pracownicy Policji,
Emeryci i Renciści Policji,
Przedstawiciele Związków Zawodowych,
Fundacji i Stowarzyszeń,

Szanowni Państwo, Koleżanki i Koledzy,

24 lipca 2019 roku to wyjątkowa data dla naszej formacji. To piękny jubileusz 100. rocznicy powstania Policji Państwowej.

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 roku, po 123 latach niewoli, potrzebna była służba stojąca na straży porządku publicznego. Dokładnie sto lat temu, ustawą Sejmu II Rzeczypospolitej, została powołana Policja Państwowa. Formacja, do której etosu i wartości odwołujemy się w codziennej służbie. Piękne i chlubne tradycje w połączeniu ze współczesnymi wymogami, stanowią solidny fundament dzisiejszej Policji.

Jestem dumny, że mogę dowodzić tak profesjonalną służbą mundurową, której funkcjonariusze wiedzą, że bycie policjantem to nie tylko trudny i odpowiedzialny zawód, ale przede wszystkim zaszczyt i zobowiązanie.

Dziękuję za Wasze poświęcenie i odwagę. Za to, że każdego dnia podejmujecie się najtrudniejszych wyzwań, aby zapewnić bezpieczeństwo obywatelom naszego kraju.

W 100. rocznicę powstania Policji Państwowej, pragnę serdecznie podziękować wszystkim Funkcjonariuszkom, Funkcjonariuszom oraz Pracownikom Policji za ich wkład w dzisiejsze sukcesy formacji, za trud i poświęcenie dla wspólnego dobra, jakim jest bezpieczna Polska.

Życzę Państwu wszelkiej pomyślności, wielu sukcesów oraz nieustającej satysfakcji z codziennej służby i pracy.

Waszym Rodzinom i Bliskim pragnę przekazać wyrazy wdzięczności i uznania za wyrozumiałość oraz wsparcie, gdyż bez tego nasza służba nie byłaby realizowana z pełnym oddaniem.

W tym szczególnym dniu myślami jestem również z Policjantami, którzy pełnią swoją misję poza granicami naszego kraju oraz z rodzinami naszych Koleżanek i Kolegów, którzy słowa policyjnej roty wypełnili do końca.

Gratuluję wszystkim odznaczonym, wyróżnionym i awansowanym. Niech Wasza dalsza wzorowa służba będzie pełna takich uroczystych chwil.

Z wyrazami szacunku,

gen. insp. dr Jarosław Szymczyk

Szanowni Państwo,

w tym roku obchodzimy 100. rocznicę powstania Policji Państwowej. Z tej okazji przygotowaliśmy specjalne wydanie publikacji pt. „Policja Warmii i Mazur" w całości poświęcone historii warmińsko-mazurskiej Policji.

Dziękuję funkcjonariuszom i pracownikom Policji za wzorową służbę i pracę. Dzięki Waszemu zaangażowaniu, bohaterskiej postawie, ratowaniu życia i zdrowia mieszkańców naszego regionu, sukcesom w realizacji powierzanych Wam spraw, jesteśmy dobrze oceniani przez społeczeństwo i sukcesywnie budujemy chlubną historię warmińsko-mazurskiej Policji.

Chciałbym, aby nasza służba i praca była wzorem dla przyszłych pokoleń i abyśmy zawsze mogli być dumni z tego, że służymy i pracujemy w Policji!

nadinsp. Tomasz Klimek
Komendant Wojewódzki Policji
w Olsztynie

Szanowni Państwo!

Ciesząc się z powstania niniejszej publikacji, chciałbym serdecznie pogratulować obchodzonego w roku 2019 jubileuszu 100-lecia Policji Państwowej.
To idealna okazja do wyrażenia wdzięczności i złożenia życzeń.

100 lat Polskiej Policji to synonim patriotycznej służby, wyrażonej codzienną walką o bezpieczeństwo publiczne i zapewnienie ochrony mieszkańcom. Oznacza ogromny bagaż doświadczeń, ciągły rozwój technik, sprzętu, infrastruktury, ale to przede wszystkim historia ludzi – funkcjonariuszek, funkcjonariuszy i pracowników cywilnych.
Tak zacny jubileusz domaga się podkreślenia wysokiej skuteczności i poziomu zaufania społecznego do tej formacji.
Warmińsko-mazurska policja ma liczne powody do dumy i zadowolenia.

W roku jubileuszowym wszystkim policjantkom i policjantom służącym na terenie naszego województwa pragnę złożyć wyrazy uznania i najlepsze życzenia. Życzę satysfakcji z codziennej pracy, coraz lepszych jej warunków, dalszego rozwoju poszczególnych jednostek, a także sukcesów osobistych.

Wojewoda Warmińsko-Mazurski
Artur Chojecki

„Doskonałe bezpieczeństwo i nietykalność własności oraz osoby: oto prawdziwa wolność społeczna" – powiedział ponad 100 lat temu francuski pisarz Antoine de Rivarol.

Kontynenty, państwa i narody, społeczności lokalne i pojedynczy ludzie – ile nas, tyle marzeń, ambicji, aspiracji, ideałów wolności.
W XXI wieku, kiedy z jednej strony stale rośnie poziom indywidualizmu i podmiotowości jednostki, a z drugiej wydłuża się lista zagrożeń od sił natury, przez nowoczesną broń, do zorganizowanego terroryzmu, mianownik marzeń ludzkich pozostaje niezmienny. ***Bezpieczeństwo.***

Skądkolwiek przybywamy i dokądkolwiek się udajemy, chcemy być chronieni. Potrzebujemy tej pewności, że nad losem naszym, naszych bliskich, naszych praw i dóbr doczesnych bezustannie ktoś czuwa.
Tę misję na co dzień wypełniają funkcjonariusze Policji.

Szanowni Państwo, Drodzy Policjanci, *jako marszałek województwa odpowiedzialny za harmonijny rozwój całego regionu staram się wspierać Waszą pracę, polepszać warunki służby, unowocześniać sprzęt w trosce o bezpieczeństwo nie tylko mieszkańców Warmii i Mazur oraz gości nas odwiedzających, ale mieszkańców całego kraju. To wspólny cel Policji i samorządu województwa warmińsko-mazurskiego.*

Z okazji Święta Policji składam najserdeczniejsze życzenia wszystkim policjantom z Warmii i Mazur. Dziękuję za trud, pełną gotowość i ofiarność w chronieniu ludzkiego życia, zdrowia i mienia. Życzę, abyście z każdej akcji szczęśliwie wracali do domów, do rodzin, do najbliższych.

Gustaw Marek Brzezin
Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Życzenia na 100-lecie polskiej Policji

Szukając takich życzeń, które z perspektywy stuletniej historii Policji mogłyby się okazać najważniejsze dla policjantów obecnie pełniących służbę, dochodzimy do wniosku, że to zadanie naprawdę niełatwe.
Od początku swojego istnienia Policja uległa takim przeobrażeniom, że trudno znaleźć jakiś wspólny mianownik.
Jedyne co się nie zmieniło, to zadania.
Policja wciąż stoi na straży bezpieczeństwa swoich obywateli, policjanci wciąż swoje zadania realizują z dużym poświęceniem.
Należy robić więc wszystko, żeby policjantom to zadanie ułatwiać.

Przed nami kontynuacja walki z kryzysem kadrowym. Ten cel można osiągnąć tylko i wyłącznie przez podniesienie statusu materialnego policjantów i stworzenie przejrzystego systemu motywacji oraz przejrzystej ścieżki rozwoju zawodowego. Z obecnie obowiązującego systemu wyrugować trzeba wiele niesprawiedliwych przepisów. Do tego potrzebne są pieniądze i dobra wola polityków nadzorujących Policję.

Deklarując ciężką pracę na rzecz policjantów, życzę Wam wszystkim przychylności i zrozumienia ze strony polityków sprawujących władzę, ale przede wszystkim tego, żeby źródłem siły i satysfakcji z wykonywanego zawodu pozostało duże zaufanie społeczne.

Sławomir Koniuszy
Przewodniczący Warmińsko-Mazurskiego
Zarządu Wojewódzkiego NSZZ Policjantów

Policja Państwowa na Warmii i Mazurach

Szukając śladów Policji Państwowej z 1919 roku na terenach obecnego województwa warmińsko-mazurskiego należy kierować się do powiatu działdowskiego, gdyż w skład ówczesnego państwa polskiego weszła cała działdowszczyzna, która należała do województwa warszawskiego oraz na część terenu lubawskiego i nowomiejskiego, który wchodził wówczas do województwa pomorskiego.
Pozostały teren obecnego województwa warmińsko - mazurskiego był prusko - niemiecki.

Obiekty więziennictwa znajdujące się obecnie na terenie województwa warmińsko - mazurskiego w większości pochodzą z okresu prusko - niemieckiego. Olsztyński areszt; więzienie w Barczewie było i jest ciężkim więzieniem; więzienia w Iławie, Kamieńsku oraz Areszt Śledczy w Braniewie także mają dawną tradycję.
To są pozostałości po dawnym państwie prusko - niemieckim.

W czasie plebiscytu na Warmii i Mazurach powołano Straż Mazurską dla zapewnienia bezpieczeństwa polskich działaczy. Zdarzały się bowiem pobicia m.in. w Iławie, Biskupcu, Giżycku i Szczytnie.
Straż Mazurska, która ochraniała polskie wiece, była zalążkiem polskiej służby dbającej o porządek i bezpieczeństwo. W tej formacji działali młodzi chłopcy, którzy chcieli przyłączenia Warmii i Mazur do Polski, i dla tej sprawy oddali swoje życie.

Gdy w 1945 r. powstawał Okręg Mazurski, tereny dawnych Prus Wschodnich znalazły się w tym okręgu, a więc Olsztyn, Elbląg – częściowo z Powiślem i całe Wschodnie Mazury.
W tym samym roku do województwa białostockiego trafił Ełk, Gołdap, Olecko. Tereny te potem przeszły do województwa suwalskiego.
Ciągle coś zmieniano. Raz Kurzętnik był w województwie olsztyńskim, raz nie.

Mapa pochodzi z rodzinnych zbiorów Ewy Łapińskiej, byłej policjantki KWP w Olsztynie

Tzw. „reforma gierkowska" z 1975 r. zlikwidowała powiaty, kraj podzielono na 49 województw.
Teren Warmii i Mazur także podzielono i przydzielono do różnych województw.
Powiat braniewski przypadł Elblągowi, wieś Rozogi – mazurska wieś autochtoniczna - znalazła się w województwie ostrołęckim.
Niektóre miejscowości Warmii i Mazur przeszły do województwa toruńskiego, ciechanowskiego.
Całe Wschodnie Mazury weszły w skład województwa suwalskiego.

W styczniu 1999 roku, w wyniku reformy podziału administracyjnego kraju, powstało województwo warmińsko-mazurskie. Objęło ono tereny dawnego województwa olsztyńskiego, większe części województw elbląskiego i suwalskiego oraz fragmenty toruńskiego, ciechanowskiego i ostrołęckiego.

przygotowała Bożena Przyborowska

Nadkom. Heliodor Gruszczyński, przedwojenny policjant Policji Państwowej został patronem Policji województwa warmińsko-mazurskiego.
Uroczyste osłonięcie tablicy pamiątkowej odbyło się 7 lutego 2019 r. w obecności kierownictwa warmińsko-mazurskiej Policji i przedstawicieli KGP, a także specjalnych gości, w tym posłów, senatorów, Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, Wicemarszałka Województwa, Prezydenta Olsztyna oraz samorządowców i szefów służb mundurowych Warmii i Mazur.

Przedwojenny policjant patronem naszej Policji

Uroczystość nadania patrona składała się z dwóch części.
Pierwsza, niezwykle uroczysta odbyła się przed budynkiem KWP w Olsztynie. Rozpoczęło ją wprowadzenie Policyjnej Asysty Honorowej oraz pocztu sztandarowego KWP, po którym insp. Tomasz Klimek Komendant Wojewódzki Policji oddał honor sztandarowi KWP w Olsztynie.
Po przywitaniu gości Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie wspólnie z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim odsłonili pamiątkową tablicę nadkom. Heliodora Gruszczyńskiego patrona Policji garnizonu warmińsko – mazurskiego, która umieszczona jest przy wejściu głównym do budynku KWP w Olsztynie przy ul. Partyzantów 6/8.

Druga, mniej oficjalna część uroczystości nadania patrona odbyła się w Centrum Edukacji i Inicjatyw Kulturalnych w Olsztynie przy ul. Parkowej 1.
W tej części widzowie mogli m.in. obejrzeć spektakl przygotowany przez Biuro Komunikacji Społecznej KGP oraz Biuro Historii i Tradycji Policji zatytułowany „Służba", który opowiada o trudnej rodzinnej historii sięgającej czasów formowania się Policji Państwowej, i kończącej się w czasach współczesnych.
Spektakl jest przesłaniem dla młodego pokolenia, że policyjna służba jest powodem do dumy, że często wiąże się z narażaniem własnego życia i zdrowia dla ratowania innych, i z tego powodu należy się funkcjonariuszom Policji szacunek oraz zrozumienie i wsparcie w codziennej pracy i życiu.

Bożena Przyborowska

† Heliodor Gruszczyński (1892–1940)- Patronem warmińsko-mazurskiej Policji

Heliodor Gruszczyński- Syn Stanisława i Aleksandry z Dowgiałłów, urodził się 7 lipca 1892 roku w Radziwiliszkach (Litwa Kowieńska).
Ukończył 4 klasy gimnazjum w Dynaburgu (obecnie Dyneburg). W okresie od 1 października 1911 roku do 1 października 1913 roku odbył służbę wojskową w Armii Rosyjskiej. Podczas I wojny światowej został powołany przez władze zaborcze do wypełnienia obowiązków w Armii Rosyjskiej (1914-1917).

15 września 1917 roku przeszedł do I Korpusu Polskiego, sformułowanego z żołnierzy polskich pod dowództwem gen. Józefa Dowbor-Muśnickiego.
Od nazwiska swojego dowódcy żołnierze nazywani byli Dowborczykami.
Do Wojska Polskiego wstąpił 6 listopada 1918 roku, zachowując stopień kapitana, gdzie służył do 1 października 1923 roku (szkołę oficerską ukończył w Dęblinie). Służbę pełnił w Baonach Celnych* i Wojskowej Straży Granicznej.

Do Policji Państwowej wstąpił 1 listopada 1923 roku.
W służbie uzyskał wykształcenie fachowe, ukończył m.in. X kurs w Szkole Oficerskiej.
W roku 1939 był kandydatem na wykładowcę w szkołach policyjnych. Obowiązki służbowe wypełniał w miejscowościach: Wilno (Kierownik VI Komisariatu), Chodzież, Kościan, Grudziądz i Nowe Miasto w powiecie Lubawa.

Na komisarza Policji Państwowej mianowano go 1 lipca 1930 roku.

7 lipca 1935 roku podjął obowiązki służbowe na stanowisku komendanta powiatowego w Nowym Mieście powiat Lubawa.

W 1940 roku został zamordowany strzałem w tył głowy przez funkcjonariuszy NKWD w miejscowości Kalinin. Pochowano go wraz z innymi ofiarami zbrodni katyńskiej w zbiorowej mogile w Miednoje.

kom. Heliodor Gruszczyński
Źródło: Prywatne zbiory insp. Jacka Drozdowskiego.

Pośmiertnie wyniesiony został do stopnia nadkomisarza Policji Państwowej.

Dla uhonorowania funkcjonariusza posadzono Dąb Pamięci, który znajduje się w Zespole Szkół w Mrocznie.

Przyznane odznaczenia:
- Krzyż Walecznych – 29 marca 1921 r.
- Medaille de la Victoire – 25 września 1925 r.
- Medal Niepodległości – 23 grudnia 1933 r.
-Brązowy Medal za Długoletnią Służbę – 30 maja 1938 r.
-Srebrny Medal za Długoletnią Służbę – 19 kwietnia 1939 r.

7 lutego 2019 roku przed budynkiem Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie odbyła się uroczystość nadania patrona warmińsko-mazurskiej Policji – został nim nadkom. Heliodor Gruszczyński.

Archiwum Akt Nowych (Zespół archiwalny nr 349, sygn. 1606, znak sprawy: IV.6341.1830.2018) – Wnioseko odznaczenie: Srebrny Krzyż Zasługi z dnia 8 sierpnia 1939 r
* Baony Celne — wojskowa jednostka strzegąca granicy polskiej, działająca w latach 1921–1923.
Archiwum Akt Nowych (Zespół archiwalny nr 349, sygn. 2/349/2/4.1/868) – Wykaz imienny oficerów nadających się na wykładowców w szkołach policyjnych.
Archiwum Akt Nowych (z jednostki sygn. 2/2015/0/-/1) – Odprawy komendantów powiatowych i kierowników komisariatów województwa wileńskiego. Protokoły.
Komisarze Policji Państwowej w latach 1918-1939. Wykaz, Archiwum Akt Nowych (Zespół archiwalny nr 349, sygn. 2/349/2/4.1/848).
Wnioseko odznaczenie: Srebrny Krzyż Zasługi z dnia 8 sierpnia 1939 r, Archiwum Akt Nowych (Zespół archiwalny nr 349, sygn. 1606, znak sprawy: IV.6341.1830.2018); prywatne zbiory insp. J. Drozdowskiego.
Wniosek o odznaczenie: Srebrny Krzyż Zasługi z dnia 8 sierpnia 1939 r., Archiwum Akt Nowych (Zespół archiwalny nr 349, sygn. 1606, znak sprawy: IV.6341.1830.2018); <https://www.nowemiasto.com.pl/ti/katynskie-deby.htm>, dostęp: 28 grudnia 2018 r.; <https://nekropole.info/ltl/person/view?id=3073215&l=pl>, dostęp: 28 grudnia 2018 r. prywatne zbiory insp. J. Drozdowskiego.

Przygotowała Aneta Lichota

przykazania przedwojennego policjanta

Honor i Ojczyzna - oto hasła, którymi w życiu Twoim masz się kierować.
Ojczyzna powierzyła Ci broń i oczekuje, że będziesz Jej godny.
Ojczyzna przyznała Ci wyjątkowe prawa. Tych praw nie nadużywaj, gdyż nie są one przywilejem, lecz obowiązkiem, który sumiennie wypełniasz w służbie Narodu.
Przestępstwo jest nieszczęściem. Zachowaj się wobec niego z powagą i ludzkością.
Pomóż temu, kto Twojej pomocy potrzebuje, i obchodź się ze wszystkimi tak, jak byś chciał, by się z Tobą obchodzono.
Bądź odważny, sumienny, ostrożny i nie zawiedź nigdy zaufania przełożonego. Nadużycie zaufania jest hańbą. Mów prawdę, gdyż kłamstwo jest tchórzostwem.
Pamiętaj, że nosisz mundur. Jak Cię widzą, tak Cię piszą. Bądź więc zawsze schludnie i czysto ubrany i nie zaniedbuj wyglądu zewnętrznego.
Żyj skromnie, zachowasz przez to niezależność. Nie przyjmuj żadnych podarunków, gdyż to zobowiązuje. Jako policjant nie możesz mieć zobowiązań. Życie ponad stan jest hańbą i prowadzi do nieszczęścia. Pijaństwo zabierze ci ludzką godność, staniesz się pośmiewiskiem rodaków i zasłużysz na pogardę dzieci.
Pamiętaj, że Cię podsłuchują, więc nie mów publicznie o sprawach służbowych. Zachowaj umiar w mowie.
Bądź w życiu i służbie sprawiedliwy.
W wystąpieniach przeciw wrogom Ojczyzny bądź bezwzględny, pamiętaj jednak, że dobry żołnierz gardzi okrucieństwem.
Rozkazów przełożonych słuchaj bezwzględnie, bądź wzorem dla podwładnych, którzy cię pilnie obserwują. Jeśli żądasz od innych, by byli dobrymi kolegami, pamiętaj sam o koleżeństwie.
Miej pogardę dla pochlebców.
Nie zaniedbuj ćwiczyć się w żołnierskiej sprawności i ucz się ciągle, pamiętając o tym, że obywatele widzą w tobie człowieka, który musi widzieć wszystko.

Na podstawie „ Na posterunku", nr 5/1938."

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA

Losy przedwojennych policjantów, pracowników policji i ich rodzin

„Był policjantem, to wystarczy, by go rozstrzelać" – tak podczas jednego z przesłuchań miał powiedzieć szef kalinińskiego NKWD.
W Kalininie zgładzono prawie 6 tys. przedwojennych policjantów – jeńców wojennych przetrzymywanych w obozie w Ostaszkowie. Mordowano ich strzałem w głowę w specjalnie do tego celu przygotowanej dźwiękoszczelnej celi śmierci. Zwłoki zamordowanych grzebano w głębokich dołach wykopanych wcześniej przy użyciu specjalistycznych koparek sprowadzonych w tym celu z Moskwy.
Takich dołów w Miednoje, gdzie spoczęły ciała jeńców, jest 25. Akcja mordowania trwała kilkanaście dni.

Wśród ofiar mordu w Kalininie jest Stanisław Strzemecki; Franciszek Rybicki oraz Konstanty Wolski, których wnuki były funkcjonariuszami warmińsko-mazurskiej Policji oraz nadkom. Heliodor Gruszczyński - patron Policji Warmii i Mazur.

EPITAFIUM
POŚWIĘCONE PRZEDWOJENNYM POLICJANTOM

Franciszkowi Rybickiemu,
Stanisławowi Strzemeckiemu
Konstantemu Wolskiemu

Prezentacja przygotowana przez Bożenę Przyborowską z Wydziału Komunikacji Społecznej KWP w Olsztynie, w 2013 roku zdobyła wyróżnienie w konkursie historycznym pt. „Epitafium dla ....Oficera, któremu posadziliśmy Dąb Pamięci", ogłoszonym w ramach Projektu „Katyń... ocalić od zapomnienia".
Organizatorami konkursu byli: Stowarzyszenie „Rodzina Katyńska" w Olsztynie, Instytut Pamięci Narodowej - Delegatura w Olsztynie, Urząd Miasta Olsztyna oraz Gimnazjum Nr 14 im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Olsztynie. Honorowy Patronat nad konkursem objęli Wojewoda Warmińsko-Mazurski oraz Prezydent Olsztyna

Przez 48 lat czekała na powrót męża wierząc, że on żyje...

Żona Stanisława Strzemeckiego wraz z sześciorgiem dzieci, chorą teściową i dwiema siostrami męża została zesłana na Syberię, gdzie w ogromnej biedzie żyli przez sześć lat. Jedna z córek Stanisława Strzemeckiego tak wspomina okres zsyłki -

„Matka miała wówczas 34 lata, sześcioro dzieci w wieku od dwóch do trzynastu lat, żadnej nadziei i znikąd pomocy, jedynie wiarę ogromną i ufność w Boskie miłosierdzie, i tę nieopisaną wolę walki o życie swoich bezbronnych i głodnych dzieci.
Jeśli ktoś potrafi sobie wyobrazić heroizm tej walki, to samozaparcie i wydzieranie - każdego dnia - tych istnień z pazurów śmierci, tę wolę przetrwania – niech pochyli z pokorą i czcią głowę przed tą kobietą wspaniałą i całkowicie posłuszną jedynemu przemożnemu imperatywowi: wbrew wszelkim przeciwnościom wytrzymać, nie dopuścić do sczeźnięcia, doczekać powrotu…”.

Gdy w 1946 r. udało im się wrócić do Polski, Izabela Strzelecka postanowiła osiedlić się w Olsztynie. Przez 48 lat czekała na powrót swojego męża, wierząc, że on żyje. Zmarła w dniu imienin swojego męża w 1988 r., nie dowiedziawszy się prawdy o jego śmierci.

Irena Strzemecka - Kulik tak wspomina swojego ojca:

„ Jaki był nasz ojciec?
Pełnił funkcję przodownika służby śledczej. Miał chyba nienormowany czas pracy, bo wracał do domu o różnych porach dnia i nocy. Nie nosił granatowego munduru, chodził po cywilnemu. Był poważny, surowy, wymagający. Nie poświęcał swoim dzieciom zbyt wiele czasu. Mój młodszy brat Jędrek był ojca pupilkiem. Jeździliśmy razem na wieś, gdzie tatuś - jako były legionista - miał działkę, którą dzierżawili miejscowi chłopi, a po zbiorach dzielili się dochodami.
Pamiętam jak przed Wigilią ojciec ubierał choinkę, a gdy zabłysła pierwsza gwiazdka, dzielił się z nami opłatkiem. Pamiętam również jak bardzo kochał naszą mamę, nazywał ją - nie wiem dlaczego – „Buziaczek”, a mama mówiła do niego „ Staś”.
Nasi rodzice tylko przez 14 lat byli małżeństwem, ale nigdy nie rozmawiali ze sobą podniesionym głosem.

Moje najbardziej wyraziste wspomnienia o ojcu dotyczą 1939 roku.
Skończyłam szkołę powszechną, w lipcu zdałam egzamin do gimnazjum, w sierpniu byłam na obozie harcerskim w Pieszczance nad Ikwą.

Nasz ojciec wiosną 1939 roku został czasowo przeniesiony z Równego do Krzemieńca, ale na każdą niedzielę przyjeżdżał do domu. Lato było piękne, ale niespokojne.
Miałam prawie 13 lat i czekałam z niecierpliwością na pierwszy dzień nauki w szkole średniej.
Pierwszy września 1939 roku nie dał mi takiej możliwości. Wojna!

Mieszkaliśmy w Grabniku (dzielnica Równego) w małym drewnianym domku. Ostatni raz widziałam naszego ojca 8 września pamiętnego roku 1939. przyjechał z Krzemieńca niespodziewanie. Mamusi nie było w domu, była babcia, ja i rodzeństwo. Mówił nam jak mamy się zachowywać, gdy nadlatują niemieckie samoloty – „Kładźcie się na ziemi pod płotem i czekajcie aż samoloty odlecą”.
Nie zabawił długo.
Pożegnał się z nami i powiedział, że niedługo powróci na stałe.
Odchodząc, płakał jak dziecko. Babcia nakreśliła za ojcem znak krzyża w powietrzu.

STANISŁAW EUSTACHY STRZEMECKI

przodownik PP
ur. 1898 r.
w Haliczanach na Wołyniu,
syn Jana i Marii.

OSTASZKÓW
Lista NKWD nr 019/2
z 7 IV 1940 r., poz. 61.

Fragment książki pt. „Pamięci bliskich” - wydanej przez Stowarzyszenie Rodzin Katyńskich w Olsztynie

Przez 48 lat czekała na powrót męża wierząc, że on żyje...

1925 r. - Izabela i Stanisław Strzemeccy - jedna ze stron wspomnień spisanych przez córkę przedwojennego policjanta — Irenę Strzemecką-Kulik)

17 IX 1939 roku. Ojciec nie wracał. Mama pojechała do Krzemieńca, dowiedziała się, że tatuś został aresztowany przez nowe władze w chwili, gdy przekazywał im służbowy pistolet. Został osadzony w więzieniu w miejscowości Dubno. Mimo usilnych starań i wielokrotnych wyjazdów, mama nie uzyskała pozwolenia na widzenie z mężem, nie przyjęto również paczki z ciepłą odzieżą.

Boże Narodzenie było biedne, zimne i smutne bez ojca, bez choinki, bez radości. Nie mieliśmy zapasu opału ani żywności, nie wiem jak mama zdobywała dla nas jedzenie...

Na początku 1940 roku otrzymaliśmy od tatusia dwie kartki pocztowe z obozu w Ostaszkowie. Ocalała jedna.

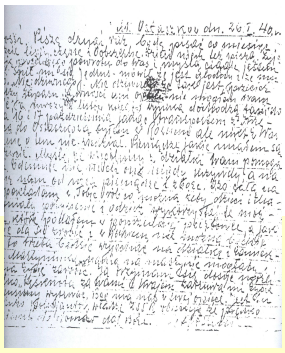

Ostaszków 26 I 1940r. Najdrożsi!
Piszę drugi raz, będę pisać co miesiąc. Wy piszcie listy częste i obszerne, dzieci też niech piszą.
Żyję nadzieją szybkiego powrotu do Was i myślą ciągle jestem z Wami. Śnił mi się Jędruś, mówił, że jest głodny i że mu zimno.
Nic dziwnego, że tak jest, przecież pieniędzy, zapasu żywności ani opału nie mogłem Wam zostawić, a mrozy, jak z listów kolegów wynika, dochodzą do 40 stopni.
Ja 16 i 17 października jadąc transportem z Krzemieńca do Ostaszkowa, byłem w Równem, ale nikt z Was widocznie o tym nie wiedział.
Izo, całą nadzieję pokładam w Tobie, rób co można, ażeby dzieci i Mama miały pożywienie i odzież. Wykorzystaj te możliwości, które podałem w poprzedniej kartce.
Jak nic się nie da zrobić w Równem, i nie można będzie wyżyć, to trzeba będzie wyjechać na działkę i zostać u Martyniuka. Mama na maszynie mogłaby na życie zarobić.
Ja trzymam się dosyć dobrze, tylko tęsknota za Wami i krajem zatruwa mi życie, ale musimy wytrwać.
Jest nas tu dużo policjantów. Obiecują nam, że prędko wrócimy do domu, daj Boże.
Całuję Was mocno
Stanisław Strzemecki

Nasze listy skierowane do ojca do obozu w Ostaszkowie zostały zwrócone z adnotacją – „Wybył”- i to wszystko, co w 1940 roku wiedzieliśmy o naszym ojcu.
13 kwietnia 1940 roku cała nasza rodzina została wywieziona do ZSRR, do Północnego Kazachstanu na długich 6 lat. Były to lata głodu, nędzy i poniewierki...

Teraz, kiedy już wiemy jak zginął i gdzie leżą jego kości, często myślę, co czuł ten 42-letni mężczyzna, leżąc na pryczy w monasterze ostaszkowskim.
Na pewno myślał o nas, o Polsce, o utraconej wolności, marzył o powrocie.

A co odczuwał człowiek prowadzony na śmierć? Przecież wiedział, że wyprowadzani współwięźniowie nie wracają. Jak się czuł, gdy stał w ciemnym pokoju, a oprawca po sprawdzeniu tożsamości postawił krzyżyk na długiej liście i odnotował słowo: wybył.....?Nie dowiem się tego nigdy.

Padł strzał, z rany na głowie wypłynęła krew i ojciec upadł na posadzkę, potem wleczono go za nogi i wrzucono do samochodu na ciała innych policjantów, potem zakopano głęboko w ziemi.
I nie czwórkami, ale pojedynczo do nieba szli jeńcy z Ostaszkowa, Starobielska, Kozielska, a było ich ponad 12 tysięcy.”

Bożena Przyborowska

Historia Policji od 1919 do 1990 roku

„Przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu na powierzonem mi stanowisku pożytek Państwa Polskiego oraz dobro publiczne mieć zawsze przed oczyma; Władzy zwierzchniej Państwa Polskiego wiemości dochować; wszystkich obywateli kraju w równym mając zachowaniu, przepisów prawa strzec pilnie, obowiązki swoje spełniać gorliwie i sumiennie, rozkazy przełożonych wykonywać dokładnie, tajemnicy urzędowej dochować.
Tak mi Panie Boże dopomóż".
ROTA PRZYSIĘGI SŁUŻBOWEJ

(ANEKS DO ART.30 USTAWY O POLICJI PAŃSTWOWEJ 1919 R.)

Policja w niepodległej Polsce

Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1918 r. rozpoczęła się budowa administracji państwa polskiego i jego organów porządkowych.
Pierwszymi polskimi formacjami policyjnymi były Milicja Ludowa i Policja Komunalna utworzone przez marszałka Józefa Piłsudskiego na przełomie 1918 i 1919 r.
O tym, kto, i jak ma strzec bezpieczeństwa i porządku publicznego w niepodległej Polsce ostatecznie zdecydował Sejm, przyjmując 24 lipca 1919 r. ustawę o Policji Państwowej, na mocy której powołano jedną scentralizowaną i jednolitą formację - Policję Państwową - która była organem wykonawczym władz państwowych i samorządowych odpowiedzialnym za ochronę bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego.

Organizacja przedwojennej Policji oraz jej filozofia działania wymagały od policjantów apolityczności i służebnej roli wobec państwa i jej obywateli.
Zgodnie z ustawą, warunkiem przyjęcia do służby było posiadanie przez kandydata obywatelstwa polskiego, nieskazitelnej przeszłości, wieku od 29-45 lat, zdrowej i silnej budowy ciała oraz odpowiedniego wzrostu, a także dobrej znajomości języka polskiego w mowie i piśmie oraz umiejętności liczenia.

Każdy nowo wstępujący do Policji funkcjonariusz musiał złożyć przysięgę według załączonej do ustawy roty.
Funkcjonariusze mogli przechodzić na emeryturę już po 10 latach służby, otrzymując ją w wysokości 40% swoich poborów. Zachętą do dłuższego pozostania w służbie był zagwarantowany wzrost emerytury o 2,4% za każdy rok powyżej 10 lat służby, jednak nie więcej niż 100% otrzymywanych poborów.
Policjant, który przekroczył 60 lat, mógł przejść na emeryturę na własną prośbę lub z urzędu.

Tragiczne losy przedwojennych policjantów

Wybuch II wojny światowej i kolejna utrata przez Polskę niepodległości to tragiczny okres w historii policji państwowej.
Wojenne losy polskich policjantów uzależnione były od tego, na jakim terenie przyszło im służyć.
Funkcjonariusze Policji Państwowej pracujący przed wojną na terenach, które po agresji trafiły pod okupację niemiecką, zmuszani byli - pod rygorem „najsurowszych kar" - do powrotu do służby.
Władze niemieckie powołały do życia Policję Polską (tzw. granatową), która miała odpowiadać za ochronę bezpieczeństwa i porządku publicznego.
Wielu polskich policjantów, mimo grożących im kar śmierci lub pobytu w obozie koncentracyjnym, współpracowało z polskim ruchem oporu.

Tragiczny los spotkał policjantów pracujących na terenach Polski, które trafiły pod okupację sowiecką. Przedwojenni policjanci oraz ich rodziny uznani zostali przez władze sowieckie za szczególnych wrogów, których należy się pozbyć. Kilkanaście tysięcy polskich policjantów zostało przez władze sowieckie wziętych do niewoli. Większość jeńców wojennych została rozstrzelana, a ich rodziny zesłane na Syberię.

Nowa formacja - Milicja Obywatelska

Policja Państwowa, powołana do życia ustawą z 1919 r., była dwukrotnie rozwiązywana, najpierw 1 sierpnia 1944 r. decyzją Krajowej Rady Ministrów, uznającej autorytet Rządu RP na uchodźctwie, a potem 15 sierpnia 1944 r. decyzją Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego.

7 października 1944 r. Polski Komitet Wyzwolenia Narodowego, na podstawie ustawy Krajowej Rady Narodowej z 15 sierpnia 1944r. o tymczasowym trybie wydawania dekretów z mocą ustawy, przyjął dekret „O Milicji Obywatelskiej", zatwierdzony przez Prezydium Krajowej Rady Narodowej.

Na mocy tego aktu prawnego Milicja Obywatelska uznana została za prawno – publiczną formację służby Bezpieczeństwa Publicznego, odpowiedzialną za ochronę bezpieczeństwa, spokoju i porządku publicznego, dochodzenie i ściganie przestępstw oraz wykonywanie zleceń władz administracyjnych, sądów i prokuratury w zakresie prawem przewidzianym, podlegającą Kierownikowi Resortu Bezpieczeństwa Publicznego.
Po krótkotrwałej autonomii, działalność organów MO została zespolona i powiązana z pracą całego aparatu bezpieczeństwa - wojewódzcy komendanci MO zostali zastępcami szefów wojewódzkich urzędów bezpieczeństwa ds. milicji i odpowiednio – powiatowi komendanci MO byli zastępcami szefów powiatowych urzędów bezpieczeństwa publicznego ds. milicji.
Resort Bezpieczeństwa Publicznego został przekształcony od 1 stycznia 1945 r. w Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego, które zniesiono 7 grudnia 1954 r.
W jego miejsce utworzono Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, które przejęło nadzór nad MO, oraz Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego przy Radzie Ministrów, który przejął nadzór nad aparatem bezpieczeństwa.

W 1956 r., po dwuletniej separacji od aparatu bezpieczeństwa, do Milicji Obywatelskiej dołączono Służbę Bezpieczeństwa, która została utworzona w miejsce dawnego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego.
Było to możliwe na podstawie ustawy o zmianie organizacji w dziedzinie bezpieczeństwa publicznego z 13 listopada 1956 r. Mocą tej ustawy zniesiono Komitet do spraw Bezpieczeństwa Publicznego przy Radzie Ministrów i włączono sprawy realizowane przez funkcjonariuszy tego pionu do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wojewódzkich i powiatowych komend Milicji Obywatelskiej. Połączono instytucjonalnie MO z SB. Zastępcy komendantów wojewódzkich MO ds. SB czy powiatowych MO ds. SB w rzeczywistości byli – odpowiednio - wojewódzkimi szefami SB czy powiatowymi szefami SB. Nie podlegali oni Komendantowi Głównemu MO, ale bezpośrednio Ministrowi Spraw Wewnętrznych.
Taka organizacja pracy MO i SB przetrwała bez poważniejszych zmian aż do 1990 r., dostosowując jedynie swoją strukturę do nowego podziału administracyjnego kraju z 1975 r. (kraj podzielono na 49 województw), kiedy to w związku z likwidacją powiatów zniesiono komendy powiatowe MO oraz kiedy w miejsce wojewódzkich i rejonowych komend MO w 1983 r. powstały wojewódzkie, rejonowe i dzielnicowe Urzędy Spraw Wewnętrznych.

Opracowała Bożena Przyborowska

Powrót do korzeni:

POWSTANIE POLICJI

Likwidację Milicji Obywatelskiej i powstanie Policji gwarantowała Ustawa o Policji z 6 kwietnia 1990 r.

Zgodnie z Ustawą o Policji, która weszła w życie 10 maja 1990 roku, Minister Spraw Wewnętrznych zobowiązany został do zorganizowania Policji w ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Z chwilą zorganizowania Policji, likwidacji uległy urzędy spraw wewnętrznych.

Funkcjonariusze MO, z wyjątkiem tych, którzy do 31 lipca 1989r. byli funkcjonariuszami Służby Bezpieczeństwa, na mocy ustawy stali się policjantami.

Zniesiono członkostwo funkcjonariuszy w partiach politycznych, zmieniono stopnie policyjne, uznano prawo do tworzenia i zrzeszania się w związkach zawodowych.

11 maja 1990r. Sąd Wojewódzki w Warszawie wpisał do rejestru związków zawodowych NSZZ Policjantów.

Pierwszym Komendantem Głównym Policji został płk Leszek Lamparski. We wszystkich 49 województwach, w czerwcu 1990 r., powołano nowych komendantów wojewódzkich Policji.

Polska Policja pojawiła się w międzynarodowych strukturach policyjnych.

Podczas Sesji Zgromadzenia Ogólnego Interpolu w Ottawie w 1990 r. Polska po raz drugi została przyjęta w poczet członków Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej – Interpol (w 1923 r. przedstawiciele polskiej Policji uczestniczyli w kongresie założycielskim późniejszego Interpolu, jednak w 1952 r. Polska zerwała kontakty z tą organizacją).

Funkcjonariusze Policji uzyskali dostęp do bogatych zbiorów danych państw członkowskich Interpolu. Rozpoczęła się współpraca polskiej Policji z organami ścigania innych państw, wspólne szkolenia oraz wymiana doświadczeń na polu zwalczania przestępczości krajowej i międzynarodowych.

1 stycznia 1999 r. nastąpiła kolejna reorganizacja Policji związana z wejściem w życie nowej reformy administracyjnej kraju.

Polska została podzielona na 16 województw, 379 powiatów oraz 2478 gmin. Powstały komendy wojewódzkie Policji, komendy miejskie i powiatowe Policji.

15 kwietnia 2000 r. Komendant Główny Policji, za zgodą Ministra Spraw Wewnętrznych, powołał do życia Centralne Biuro Śledcze. Powstało ono z połączenia biur do Walki z Przestępczością Zorganizowaną oraz do spraw Narkotyków.

Wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej (1 maja 2004 r.) rozpoczął się nowy rozdział pracy polskiej Policji.

1 listopada 2004 r. Polska uzyskała członkostwo w Europolu – organizacji Unii Europejskiej powołanej do ochrony porządku publicznego, zwalczania poważnych, zorganizowanych form przestępczości międzynarodowej i terroryzmu.

W związku z przystąpieniem Polski do strefy Schengen polska Policja włączona została m.in. do walki z ponadnarodowym handlem ludźmi, terroryzmem oraz międzynarodową przestępczością i uzyskała możliwość korzystania z Systemu Informacyjnego Schengen.

Zmieniono filozofię działania Policji, powracając do tradycji Policji przedwojennej, uznając za priorytet służbę na rzecz państwa i społeczeństwa, współpracę z mieszkańcami, a nie konfrontację z nimi.

Opracowała Bożena Przyborowska.

Tekst pt. „Historia Policji od 1919" opracowany został m.in. na podstawie :

- *Ustawy z dnia 24 lipca 1919 roku o Policji Państwowej;*
- *Jan M. Mayer- System policyjny II Rzeczpospolitej;*
- *Dekretu PKWN z dnia 7 października 1944r. o Milicji Obywatelskiej.*

WAŻNE DATY W HISTORII POLSKIEJ POLICJI

24 LIPCA 1919 ROKU - UCHWALENIE USTAWY O POLICJI PAŃSTWOWEJ.

WIOSNA 1940 ROKU – LIKWIDACJA OBOZU POLSKICH JEŃCÓW WZIĘTYCH DO NIEWOLI PRZEZ ARMIĘ CZERWONĄ PO AGRESJI ZSRR I PRZETRZYMYWANYCH W OSTASZKOWIE; ZAMORDOWANIE W KALININIE 6 TYSIĘCY POLICJANTÓW.

1 SIERPNIA 1944 ROKU – ROZWIĄZANIE KORPUSU POLICJI PAŃSTWOWEJ PRZEZ KRAJOWĄ RADĘ MINISTRÓW UZNAJĄCĄ AUTORYTET RZĄDU RP NA UCHODŹCTWIE.

15 SIERPNIA 1944 ROKU – WYDANIE DEKRETU O ROZWIĄZANIU POLICJI PAŃSTWOWEJ PRZEZ POLSKI KOMITET WYZWOLENIA NARODOWEGO.

7 PAŹDZIERNIKA 1944 ROKU – POWOŁANIE MILICJI OBYWATELSKIEJ DEKRETEM POLSKIEGO KOMITETU WYZWOLENIA NARODOWEGO. PRZEJĘCIE NADZORU NAD MO PRZEZ KIEROWNIKA RESORTU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO (PO REORGANIZACJI, OD 1 STYCZNIA 1945R. RESORTOWI NADANO NOWĄ NAZWĘ: MINISTERSTWO BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO).

20 LIPCA 1954 ROKU – WYDANIE NOWEGO DEKRETU O MILICJI OBYWATELSKIEJ.

7 GRUDNIA 1954 ROKU - ZNIESIENIE MINISTERSTWA BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I POWSTANIE W JEGO MIEJSCE DWÓCH RESORTÓW: MINISTERSTWA SPRAW WEWNETRZNYCH (KTÓRY PRZEJĄŁ NADZÓR NAD MILICJĄ OBYWATELSKĄ) ORAZ KOMITETU DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO PRZY RADZIE MINISTRÓW ((KTÓRY PRZEJĄŁ NADZÓR NAD BEZPIEKĄ).

21 GRUDNIA 1955 ROKU – WYDANIE NOWEGO DEKRETU ZMIENIAJĄCEGO ZAKRES DZIAŁANIA I UPRAWNIENIA MILICJI OBYWATELSKIEJ.

Historia uchwycona na kartach kronik

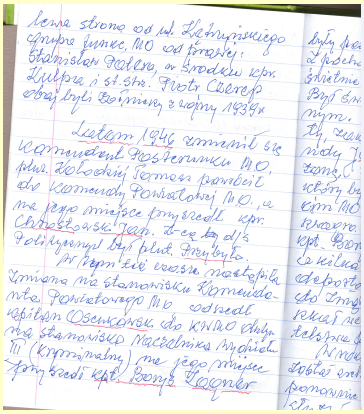

Kronika pisana przez Stanisława Paterę z Giżycka.

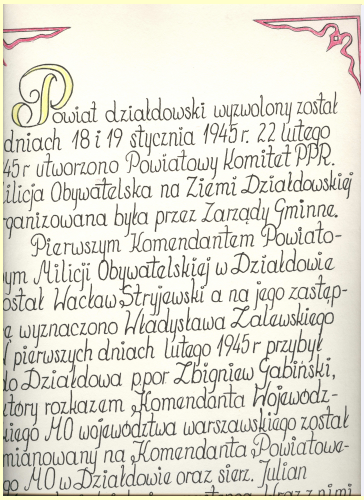

Powiat działdowski wyzwolony został dniach 18 i 19 stycznia 1945 r. 22 lutego 45 r utworzono Powiatowy Komitet PPR. ilicja Obywatelska na Ziemi Działdowskiej ganizowana była przez Zarządy Gminne. Pierwszym Komendantem Powiato- ym Milicji Obywatelskiej w Działdowie ostał Wacław Stryjewski a na jego zastąp- ę wyznaczono Władysława Zalewskiego pierwszych dniach lutego 1945 r przybył o Działdowa ppor Zbigniew Gabiński, tory rozkazem Komendanta Wojewódz- iego MO województwa warszawskiego został mianowany na Komendanta Powiatowe- o MO w Działdowie oraz starz. Julian

Kronika jednostek z terenu powiatu działdowskiego.

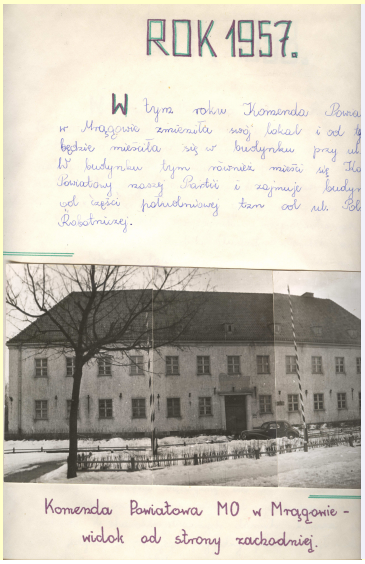

ROK 1957.

W tym roku Komenda Powiatowa w Mrągowie zmieniła swój lokal i od tego będzie mieściła się w budynku przy ul. W budynku tym również mieści się Komenda Powiatowa naszej Partii i zajmuje budynek od części południowej tam od ul. Pocztowej.

Komenda Powiatowa MO w Mrągowie - widok od strony zachodniej.

Kronika prowadzona przez funkcjonariuszy powiatu mrągowskiego.

WAŻNE DATY W HISTORII POLSKIEJ POLICJI

13 LISTOPADA 1956 ROKU - ZNIESIENIE KOMITETU DO SPRAW BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO PRZY RADZIE MINISTRÓW I WŁĄCZENIE SPRAW REALIZOWANYCH PRZEZ KOMITET DO MINISTERSTWA SPRAW WEWNETRZNYCH, WOJEWÓDZKICH I POWIATOWYCH KOMEND MO.
POWSTANIE SŁUŻBY BEZPIECZEŃSTWA (W MIEJSCE URZĘDU BEZPIECZEŃSTWA), KTÓRA DZIAŁAŁA OD 28 XI 1956 DO 9 V 1990R.
POWIĄZANIE INSTYTUCJONALNE MO I SB (KIEROWNICTWO SB NIE PODLEGAŁO KOMENDANTOWI GŁÓWNEMU MO. ZASTĘPCY KOMENDANTÓW WOJEWÓDZKICH MILICJI OBYWATELSKIEJ DS. SB W RZECZYWISTOŚCI BYLI WOJEWÓDKIMI SZEFAMI SB A ZASTĘPCY KOMENDANTÓW POWIATOWYCH MO DO SPRAW SB TO W RZECZYWISTOŚCI POWIATOWI SZEFOWIE SB).

CZERWIEC 1975 ROKU – WPROWADZENIE REFORMY ADMINISTRACYJNEJ KRAJU. LIKWIDACJA POWIATÓW. PODZIAŁ KRAJU NA 49 WOJEWÓDZTW. DOSTOSOWANIE STRUKTURY RESORTU DO NOWO POWSTAŁYCH WOJEWÓDZTW.

LIPIEC / SIERPIEŃ 1983 ROKU – POWSTANIE WOJEWÓDZKICH, REJONOWYCH I DZIELNICOWYCH URZĘDÓW SPRAW WEWNĘTRZNYCH W MIEJSCE WOJEWÓDZKICH I REJONOWYCH KOMEND MO.

6 KWIETNIA 1990 ROKU – UCHWALENIE USTAWY O POLICJI.

10 MAJA 1990 ROKU – ROZWIĄZANIE MILICJI OBYWATELSKIEJ (NA MOCY ART. 146 USTAWY O POLICJI Z 6 KWIETNIA 1990R.).

11 MAJA 1990R. - WPISANIE ZWIĄZKU ZAWODOWEGO NSZZ POLICJANTÓW DO REJESTRU ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH (WPISU DOKONAŁ SĄD WOJEWÓDZKI W WARSZAWIE).

1 STYCZNIA 1999 ROKU – WPROWADZENIE REFORMY ADMINISTRACYJNEJ KRAJU. UTWORZENIE 16 KOMEND WOJEWÓDZKICH POLICJI, 329 KOMEND POWIATOWYCH ORAZ 2072 KOMISARIATÓW POLICJI.

UTWORZENIE WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO, 17 KOMEND POWIATOWYCH POLICJI ORAZ DWÓCH KOMEND MIEJSKICH POLICJI.

Historia uchwycona na kartach kronik

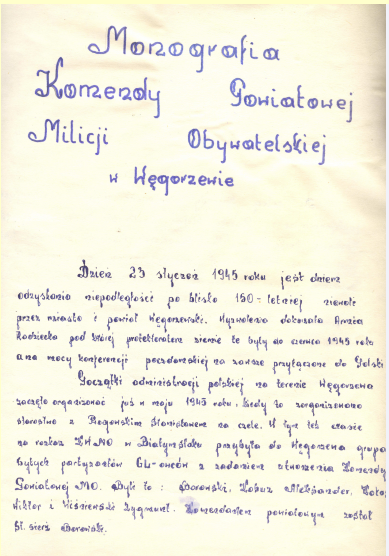
Monografia
Komendy Powiatowej
Milicji Obywatelskiej
w Węgorzewie

Dzień 23 stycznia 1945 roku jest dniem odzyskania niepodległości po blisko 150-letniej niewoli przez miasto i powiat Węgorzewski. Wyzwolenie dokonała Armia Radziecka pod silnej protekcjonatem wojsk które były do czasu 1945 roku na mocy konferencji poczdamskiej na rozkaz przyłączone do Polski.

Początki administracji polskiej na terenie Węgorzewa zaczęło organizować już w roku 1945 roku. Kiedy to zorganizowano starostwo z Węgorzewskim Stanowiskiem na czele. W tym też czasie na rozkaz DKMO w Białymstoku przybyła do Węgorzewa grupa byłych partyzantów GL-owców z zadaniem utworzenia Komendy Powiatowej MO. Byli to: Sobowski, Jakubczyk, Kotowicz i Wiśniewski Zygmunt. Komendantem powiatowym został St. Sierg Sobowski.

Kronika prowadzona przez funkcjonariuszy powiatu węgorzewskiego.

Nasz komentarz

Tydzień Kultury na Jezdni

Od dzisiaj rozpoczęta się w całym kraju kampania mająca na celu upowszechnianie przepisów ruchu drogowego. Chodzi tu nie tylko o znajomość przepisów, ale również o ich skrupulatne przestrzeganie, o unikanie konfliktów pomiędzy kierowcami i pieszymi. Ponieważ, jak w całym kraju, tak i w Olsztynie w tym tygodniu odbędą się liczne spotkania z funkcjonariuszami MO, prelekcje, wyświetlane będą filmy, rozlepione zostaną plakaty itp. Wszystko to zmierza do tego, aby zarówno kierowcy, jak i piesi zachowywali się na jezdniach godnie z przepisami kodeksu drogowego. Akcja ta powinna być przeprowadzona w Olsztynie. Z zamieszczanych dotąd notatek prasowych nasi czytelnicy wiedzą, że właśnie w mieście są okręgy, że nie ma dnia bez wypadku. Winę za nie ponoszą nie tylko kierowcy. Stosunkowo wąskie jezdnie oraz wzmożony ruch kołowy wymagają od pieszych szczególnej ostrożności. Niestety, mimo wielu prób nauczania przechodniów kulturalnego zachowania się na jezdniach, miejskie służby sprawiają często wrażenie ciągłego spaceru. Piesi nie tylko, że nie przestrzegają jezdni na skrzyżowaniach, ale często przemierzają ją wskos, w miejscach o najmniejszej zasłonom ruchu kołowego. Brak troski o swe dzieci, wykazującą rodzice, bardzo często nie podwarka lub specjalne place, tzw. właśnie jezdnie są miejscem zabaw.

W Tygodniu Kultury na Jezdni uwzględniono spotkania z kierowcami i rowerzystami z mieszkańcami wsi. Wydaje się, że do tej akcji powinny się włączyć również kierownictwa szkół. Na zebraniach z rodzicami należałoby właśnie omówić konieczność otaczania większą opieką dzieci, które posiadawane na drogach publicznych stwarzają potencjalne niebezpieczeństwo wypadku.

Miejmy nadzieję, że Tydzień Kultury na Jezdni będzie jednorazowym w Olsztynie tygodniem bez wypadków drogowych.

„Głos Olsztyński" Nr. 96 (4790) z dnia 24 IV 1967 roku.

Jedna z kart kilkutomowej kroniki Komendy Miejskiej Milicji Obywatelskiej w Olsztynie.

Kronika Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie, prowadzona od 2003r.

Napisała książkę o przedwojennej Policji

Asp. sztab. Aneta Lichota policjantka Wydziału Wywiadu Kryminalnego KWP w Olsztynie napisała książkę pod tytułem „Policja Państwowa na północnych obrzeżach II Rzeczypospolitej w setną rocznicę jej powstania”.
Publikacja została wydana z inicjatywy nadinsp. Tomasza Klimka Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie.

Prezentacja książki odbyła się na uroczystym spotkaniu w Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie, w którym uczestniczyli m.in. kierownictwo warmińsko-mazurskiej Policji, a także Sławomir Sadowski - Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski i prof. dr hab. Piotr Majer – recenzent publikacji.

W książce zawarte są treści dotyczące budowania struktur policyjnych w okresie 20-lecia międzywojennego, powołania Policji Państwowej, jej organizacji, funkcjonowania oraz etosu służby przedwojennego policjanta. Cenną wartością tej książki jest prezentacja sylwetek policjantów pochodzących lub pełniących służbę na terenach obecnego województwa warmińsko-mazurskiego. – ***„Postawiłam sobie za cel odnaleźć jak najwięcej informacji, szczególnie o policjantach, którzy „utknęli” na starych, archiwalnych kartach.***
Oni tworzyli Policję Państwową w bardzo trudnych warunkach, żyjąc ideałami i przestrzegając zasad etyki zawodowej, a tak naprawdę niewiele osób zna ich nazwiska, jeśli w ogóle zna. Ten swój niedosyt rekompensuję kolejnymi poszukiwaniami i kolejnymi, nowymi informacjami” – powiedziała autorka książki.

Asp. sztab. Aneta Lichota służy w Policji od 16 lat. W 2017 roku wygrała ogólnopolski konkurs literacki na esej pt. „Służba jest dla mnie…”, zorganizowany w ramach kampanii społecznej „Służąc, niesiemy bezpieczeństwo”. Jest również autorką szkicu przestawiającego nadkom. Heliodora Gruszczyńskiego Patrona Warmińsko-Mazurskiej Policji.

8 lipca 2019 rok - asp. sztab. Aneta Lichota na spotkaniu autorskim w Urzędzie Wojewódzkim

Z historii warmińsko-mazurskiej Policji

W czerwcu 1990 r. na mocy Ustawy o Policji zlikwidowano Wojewódzki Urząd Spraw Wewnętrznych i powołano do życia Komendę Wojewódzką Policji w Olsztynie. W styczniu 1999 r. w wyniku reformy administracyjnej kraju (kraj podzielono na 16 województw) powstało województwo warmińsko-mazurskie. Objęło ono tereny dawnego województwa olsztyńskiego oraz większe części województw elbląskiego i suwalskiego, a także fragmenty toruńskiego, ciechanowskiego i ostrołęckiego.

Pierwszym Komendantem Wojewódzkim Policji województwa olsztyńskiego był mł. insp. Jerzy Jaroszewski, który rozpoczął swoje urzędowanie 7 czerwca 1990 r. i pełnił służbę na tym stanowisku przez sześć kolejnych lat, aż do 16 maja 1996 r.
Przez następne trzy miesiące obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie pełnił mł. insp. Waldemar Mrozek.

2 sierpnia 1996 r. Komendantem Wojewódzkim Policji woj. olsztyńskiego został insp. Wiktor Kowalczuk, który pełnił służbę na tym stanowisku do 31 grudnia 1998 r., a przez pierwsze cztery miesiące 1999 r. pełnił obowiązki Komendanta Wojewódzkiego w Olsztynie.

insp. Janusz Tkaczyk - pierwszy Komendant Wojewódzki Policji województwa warmińsko-mazurskiego

Pierwszym Komendantem Wojewódzkim Policji w Olsztynie, działającym na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, był insp. Janusz Tkaczyk, który pełnił służbę na tym stanowisku przez 5 lat - od 28 kwietnia 1999 r. do 8 maja 2004 r.

Od 9 do 20 maja 2004 roku obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie pełnił insp. Janusz Rybicki.

Kolejny Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie insp. Zdzisław Gazda został powołany na to stanowisko 15 lipca 2004r. (od 21 maja do 14 lipca 2004r. pełnił obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie), a 7 lutego 2006 roku przekazał obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie insp. Krzysztofowi Starańczakowi, który pełnił służbę na tym stanowisku od 25 lipca 2006 r. do 20 maja 2008 r.

Olsztyn, 2004 r. - insp. Zdzisław Gazda i insp. Krzysztof Starańczak

21 maja 2008 r. na stanowisko Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie został powołany insp. Sławomir Mierzwa, który służbę na tym stanowisku pełnił do 1 lutego 2012 r.

insp. Sławomir Mierzwa

insp. Adam Kołodziejski

Od 2 do 13 lutego 2012 r. obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie pełnił insp. Adam Kołodziejski.

Decyzją Ministra Spraw Wewnętrznych z dniem 14 lutego 2012 roku na stanowisko Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie powołano nadinsp. Józefa Gdańskiego, który pozostał na tym stanowisku do 30 kwietnia 2015 roku.

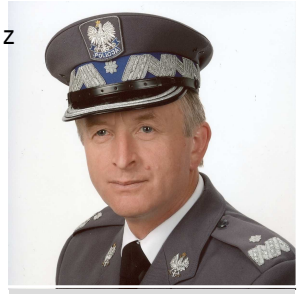

nadinsp. Józef Gdański

Z historii warmińsko-mazurskiej Policji

Od 1 do 14 maja 2015 roku obowiązki Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie pełnił insp. Andrzej Zielonka.

Od 15 maja 2015 roku do26 stycznia 2016 szefem warmińsko-mazurskich policjantów był insp. Marek Walczak.

27 stycznia 2016 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji powołał nadinsp. Tomasza Klimka na stanowisko Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie.

Uroczystość wprowadzenia nowego Komendanta odbyła się w Olsztynie w obecności Komendanta Głównego Policji, Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, kadry kierowniczej warmińsko-mazurskiej Policji, oraz zaproszonych gości, w tym przedstawicieli służb mundurowych.

Decyzję o zmianie na stanowisku szefa warmińsko-mazurskich policjantów Komendant Główny Policji uzasadniał m.in. potrzebą wprowadzenia nowej jakości pracy w Policji. - ***„Przez ćwierć wieku swojej służby insp. Tomasz Klimek dał się poznać jako świetny fachowiec i znakomity organizator. Wysokie kwalifikacje zawodowe, umiejętności menedżerskie, doświadczenie w kierowaniu jednostkami organizacyjnymi Policji oraz zaangażowanie w pracę na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa lokalnej społeczności uzasadniają jego wybór na stanowisko Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie”-*** powiedział Komendant Główny Policji.

Nadinsp. Tomasz Klimek policyjną służbę rozpoczął w 1991 roku w Komendzie Rejonowej Policji w Mrągowie.
Początkowo związany był ze służbą prewencyjną, od 1995 roku pracował w służbie kryminalnej.
Od 2003 roku pełnił służbę na stanowisku Zastępcy, a trzy lata później Komendanta Komisariatu Policji w Biskupcu;
od 2007 r. był Komendantem Powiatowym Policji w Ostródzie,
a od listopada 2010 r. do 25 stycznia 2016 Komendantem Powiatowym Policji w Mrągowie.

24 lipca 2019 roku insp. Tomasz Klimek – Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie został mianowany na stopień nadinspektora Policji.

Nadinsp. Tomasz Klimek jako pierwszy komendant wojewódzki Warmii i Mazur na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji został mianowany na stopień nadinspektora Policji. Nominację generalską odebrał z rąk Prezydenta RP Andrzeja Dudy 24 lipca 2019 roku w Warszawie, w czasie centralnych obchodów Święta Policji.

Nasz Komendant generałem!

Nadinsp. Tomasz Klimek pełni służbę na stanowiskach kierowniczych od kilkunastu lat.
Od 2006 roku pełnił służbę na stanowisku Komendanta Komisariatu Policji w Biskupcu, rok później został powołany na stanowisko Komendanta Powiatowego Policji w Ostródzie. Służbę na tym stanowisku pełnił do listopada 2010 roku, kiedy to powołano go na Komendanta Powiatowego Policji w Mrągowie.
27 stycznia 2016 roku Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji na wniosek Komendanta Głównego Policji powołał Tomasza Klimka na stanowisko Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie.

24 lipca 2019 roku, w czasie centralnych obchodów Święta Policji został awansowany na stopień nadinspektora Policji.

Nadinsp. Tomasz Klimek był wielokrotnie wyróżniany medalami i odznaczeniami m.in. Brązową i Srebrną Odznaką Zasłużony Policjant. Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę, Złotym Medalem za Zasługi dla Straży Granicznej, Srebrnym Medalem za Zasługi dla Pożarnictwa, Srebrną Odznaką za Zasługi w Pracy Penitencjarnej.
Nadinsp. Tomasz Klimek był również odznaczony Srebrnym Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej.
W 2014 roku z okazji Święta Wojska Polskiego decyzją Prezydium „Stowarzyszenia Pamięci Generała Zygmunta Berlinga i Jego Żołnierzy" Tomasz Klimek został wyróżniony Złotym Krzyżem.
W listopadzie 2013 roku z okazji Narodowego Święta Niepodległości, które odbyło się w Ostródzie pod pomnikiem Obrońców Niepodległości i Suwerenności RP, Tomasz Klimek został wyróżniony Medalem XXX-lecia Związku Żołnierzy Wojska Polskiego.
Odznaczony został również Medalem 70-rocznicy Bitwy pod Leniono.
Tomasz Klimek posiada także Brązowe Odznaczenie za Zasługi dla Związku Żołnierzy Wojska Polskiego.

Nadinsp. Tomasz Klimek jest absolwentem Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie. Ukończył także administrację na Uniwersytecie w Białymstoku

Z historii sztandarów warmińsko-mazurskiej Policji

Komenda Powiatowa Policji w Olecku była pierwszą jednostką Policji garnizonu warmińsko-mazurskiego, której nadano sztandar wykonany zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 października 1999 r. w sprawie wzoru i trybu nadawania sztandaru jednostkom Policji.

W uroczystości nadania nowego sztandaru, która odbyła się 25 lipca 2003 r. wzięli udział m.in. Adam Rapacki ówczesny Zastępca Komendanta Głównego Policji oraz insp. Janusz Tkaczyk Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie.

Nowy sztandar przekazany został na ręce podinsp. Mariana Stachelka - ówczesnego Komendanta KPP w Olecku.

Komenda Miejska Policji w Olsztynie otrzymała nowy sztandar w 2005 r.

Uroczystość nadania nowego sztandaru odbyła się na olsztyńskiej starówce.

Uroczystość nadania sztandaru KPP w Iławie odbyła się 22.07. 2006 r. podczas uroczystych obchodów Święta Policji.
Poczet sztandarowy otrzymał nowy sztandar z rąk mł. insp. Piotra Mateusiaka - ówczesnego Komendanta Powiatowego Policji

Uroczyste wręczenie nowego sztandaru Komendzie Powiatowej Policji w Szczytnie odbyło się 8 września 2006 r. Nowy sztandar został przekazany na ręce insp. Sławomira Mierzwy - ówczesnego Komendanta Powiatowego Policji w Szczytnie

Komenda Powiatowa Policji w Braniewie otrzymała sztandar 15 września 2006 r. z rąk przedstawiciela Komendanta Głównego Policji Dyrektora Biura Logistyki Pana Dariusza Szałkowskiego. Uroczystość wręczenia sztandaru odbyła się na placu przed Bazyliką Mniejszą w Braniewie.

Nadanie sztandaru KPP w Węgorzewie odbyło się 24 października 2008 roku, w dniu otwarcia nowej siedziby węgorzewskiej Policji.

Poczet sztandarowy otrzymał sztandar z rak insp. Cezarego Gołoty - Powiatowego Policji w Węgorzewie.

1 października 2010 r. na Placu Piłsudskiego w Kętrzynie odbyła się uroczysta ceremonia przekazania nowego sztandaru KPP w Kętrzynie. Tę wyjątkową dla wszystkich policjantów chwilę zaszczycił swoją obecnością I Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Kazimierz Szwajcowski, który przekazał sztandar na ręce Komendanta Powiatowego Policji insp. Wiesława Skudelskiego.

16 listopada 2010 r. Mszą Świętą w Katedrze św. Jakuba w Olsztynie rozpoczęła się uroczystość nadania sztandaru dla Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie. W tym szczególnym dla warmińsko-mazurskiej Policji wydarzeniu udział wzięli m.in. Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Kazimierz Szwajcowski, przedstawiciele władz rządowych i samorządowych, parlamentarzyści, przedstawiciele instytucji, które na co dzień współpracują z Policją, emerytowani funkcjonariusze Policji, policjanci i pracownicy cywilni Policji.

Zgodnie z tradycją nowy sztandar przekazany został przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie insp. Slawomira Mierzwę pocztowi sztandarowemu.

Uroczyste nadanie sztandaru Komendzie Miejskiej Policji w Elblągu odbyło się 19 lipca 2012 roku. W uroczystościach wzięli udział m.in. nadinsp. Krzysztof Gajewski I Zastępca Komendanta Głównego Policji, Jan Maścianica Wicewojewoda Warmińsko-Mazurski, Anna Wasilewska Członek Zarządu Województwa Warmińsko-Mazurskiego, kierownictwo garnizonu warmińsko-mazurskiego na czele z nadinsp. Józefem Gdańskim Komendantem Wojewódzkim Policji w Olsztynie, a także parlamentarzyści Warmii i Mazur, przedstawiciele samorządów, instytucji współpracujących z Policją, duchowieństwa, wyróżnieni policjanci i pracownicy cywilni Policji.

Nowy sztandar przekazany został na ręce insp. Marka Osika Komendanta Miejskiego Policji w Elblągu.

Komenda Powiatowa Policji w Mrągowie otrzymała nowy sztandar ufundowany przez Społeczny Komitet Fundacji Sztandaru.
Akt nadania sztandaru ówczesny Minister Spraw Wewnętrznych Jacek Cichocki podpisał 19 października 2012 r. Uroczyste przekazanie sztandaru odbyło się 26 października 2012 r. w Mrągowie.

3 października 2014 nadano sztandar Komendzie Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim. Fundatorem był Społeczny Komitet Ufundowania Sztandaru Komendzie Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim pod przewodnictwem Marcina Bulińskiego.

Uroczystości nadania sztandaru zainaugurowała msza święta odprawiona w bazylice św. Tomasza przez Księdza Biskupa Józefa Szamockiego, podczas której sztandar został poświęcony.
Po mszy wszyscy uczestniczący w asyście Orkiestry Reprezentacyjnej Komendy Głównej Policji, Kompanii Honorowej Komendy Wojewódzkiej Policji w Olsztynie oraz pocztów sztandarowych przemaszerowali ulicami miasta na rynek nowomiejski, gdzie dowódca uroczystości najpierw złożył meldunek o gotowości do uroczystości nadania sztandaru Komendzie Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim Pierwszemu Zastępcy Komendanta Głównego Policji, a potem – po odczytaniu aktu nadania sztandaru- odbyła się ceremonia wbijania gwoździ w drzewiec sztandaru, dokonanie wpisów w księdze pamiątkowej, a następnie przekazanie sztandaru pocztowi sztandarowemu nowomiejskiej komendy.

27 lipca 2018 r. - Ełk był miastem gospodarzem Wojewódzkich Obchodów Święta Policji połączonych z nadaniem sztandaru Komendzie Powiatowej Policji w Ełku. Na uroczystości pojawili się przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, sądownictwa, prokuratury, a także służb współpracujących z Policją. Wśród zaproszonych na uroczystości gości znaleźli się m.in. Wiceminister Spraw Wewnętrznych i Administracji Jarosław Zieliński.

Uroczystości rozpoczęły się Mszą św. w Katedrze św. Wojciecha w Ełku, którą koncelebrował Jego Ekscelencja Ksiądz Biskup Jerzy Mazur.
Po zakończonym nabożeństwie policjanci i zaproszeni goście przemaszerowali na Plac Jana Pawła II, gdzie odbyła się główna część uroczystości.

28 września 2018 roku Komenda Powiatowa Policji w Ostródzie otrzymała sztandar - symbol najwyższej wartości, tradycji, honoru i męstwa.

W uroczystości wzięli udział m.in. Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego Gustaw Marek Brzezin, Zastępca Komendanta Głównego Policji nadinsp. Jan Lach, Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie insp. Tomasz Klimek oraz przedstawiciele władz samorządu lokalnego.

Sztandar został przekazany na ręce Komendanta Powiatowego Policji w Ostródzie nadkom. Marcina Danowskiego.

W 2010 roku z inicjatywy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Olsztynie policjanci włączyli się do akcji sadzenia Dębów Pamięci w ramach programu „Katyń...ocalić od zapomnienia."

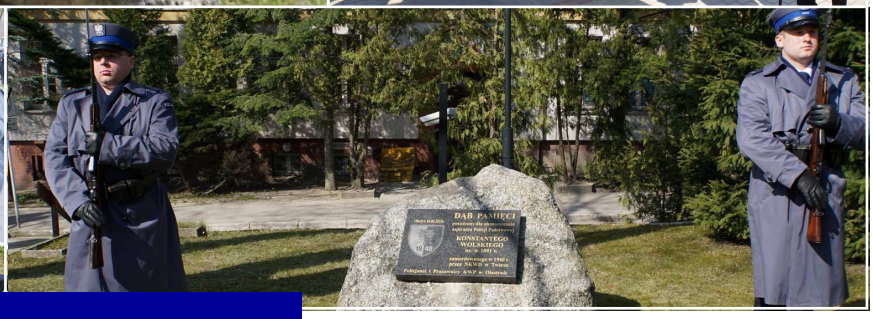

Z historii NSZZ Policjantów

Roman Hula i Jan Jabłoński po wyjściu z sądu po rejestracji

10 -14 X 1990 - Pierwszy Zjazd NSZZ Policjantów

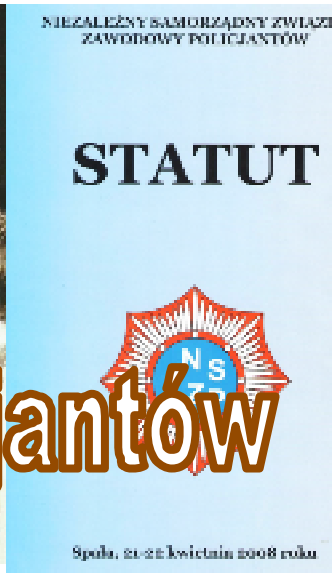

Losy Policji i losy ruchu związkowego w Policji przeplatały się od samego początku.
Inicjatywy powołania związków zawodowych pojawiły się już w momencie formowania Policji, po odzyskaniu niepodległości w roku 1918. Odradzająca się wówczas państwowość, potrzeba scalenia rozdartego przez zaborców kraju i konieczność zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa nie pozostawiły zbyt dużo miejsca na tego typu inicjatywy. Ówczesne władze państwa i kierownictwo Policji Państwowej były przeciwne tworzeniu związków zawodowych.
Warto zajrzeć do tamtej historii i dowiedzieć się, co o własnej służbie myśleli pierwsi policjanci, i w jaki sposób chcieli współdecydować o sprawach dla nich najistotniejszych. Skupienie uwagi wyłącznie na ukształtowaniu Policji Państwowej w sensie instytucjonalnym, albo przeczytanie ustawy o Policji Państwowej czy kolejnych wersji Roty Ślubowania, to zbyt mało, żeby dokonać obiektywnego porównania i wysnuć pożyteczne wnioski. Trzeba sięgnąć nieco głębiej.
Chociaż typowych pozycji historycznych jest na ten temat niewiele, sporo możemy znaleźć w internecie, a jeszcze więcej w archiwach i zbiorach prywatnych. Cenne wskazówki miłośnicy historii mogą też znaleźć na stronach NSZZ Policjantów.

Dużo łatwiej można dotrzeć do historii powojennej, zwłaszcza bardzo interesującego okresu 1980 – 1981, kiedy to na fali solidarnościowego zrywu powstawały inicjatywy powołania związku zawodowego w Milicji Obywatelskiej.

Związku, który chciał tę instytucję odpolitycznić.
Inicjatorzy powołania związku zawodowego dzielili losy wielu działaczy „Solidarności", internowanych w grudniu 1981 r. i zmuszonych uciekać z kraju przed represjami.

Dopiero trzecia próba powołania związku zawodowego policjantów zakończyła się sukcesem.
21 kwietnia 1990 r. uchwalony został Statut Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Policjantów, a 11 maja 1990 r., Związek ten został zarejestrowany przez Sąd Wojewódzki w Warszawie.
Od tego momentu NSZZ Policjantów, jako spadkobierca historii międzywojennej i historii wpisanej w zryw społeczny przeciwko władzom komunistycznym, zaczyna formalnie działać na rzecz środowiska policjantów.

Obraz dzisiejszej Policji, Policji dumnej ze swej stuletniej historii zawdzięczamy w dużej mierze działalności NSZZ Policjantów.

Związek ten miał realny wpływ na kształtowanie się Policji po 1989 r. i na sytuację policjantów, emerytów policyjnych oraz członków ich rodzin, zachowując ten wpływ do dzisiaj.

Ostatnie trzydziestolecie pokazało wielokrotnie, że NSZZ Policjantów w swojej działalności wykazywał się dużą skutecznością i dużym poparciem ze strony własnego środowiska. Skupiając w swoich szeregach ponad 50% policjantów i oprócz tego ogromną rzeszę emerytów i rencistów policyjnych, utrzymuje pozycję lidera w gronie związków zawodowych działających w Polsce.

Ubiegłoroczny protest i podpisane w dniu 8 listopada 2018 r. Porozumienie ułatwiło Policji walkę z kryzysem kadrowym, a samym policjantom poprawiło byt i stworzyło warunki dalszego rozwoju.

Nie wszyscy to dzisiaj dostrzegają.
Być może decyduje o tym pewien paradoks, że historię opisuje się łatwiej, kiedy nie ma już świadków.
Świadkowie bywają bowiem mniej obiektywni niż pozostawione po nich źródła.

Policja cały czas się rozwija, ale po drodze nie brakuje też problemów. Problemy będą zawsze i zawsze będzie istniała potrzeba ich rozwiązywania.
Patrząc na problemy z obydwu stron, nie tylko ze strony przełożonych i polityków sprawujących nadzór, ale również ze strony samych policjantów, możemy dostrzec znacznie więcej. Ważne jest to, w jaki sposób swoje spostrzeżenia wykorzystamy. Czy stają się one źródłem konfliktu, czy też powodem do współpracy.

Historia pokazuje, że bywa z tym różnie.
Najczęściej Związek wysuwa postulaty a rządzący się z nimi nie zgadzają, w myśl zasady, że jedni mają rację, a drudzy – władzę. Trzeba się wówczas spierać przy stole, albo nawet na ulicy.
Nie zawsze Związek swój cel osiąga, ale kiedy go już osiągnie, zawsze korzystają na tym policjanci i Policja.

NSZZ Policjantów jest więc wartością, o której trzeba pamiętać i o którą trzeba dbać, tak samo jak dbamy o naszą historię.

Sławomir Koniuszy

Istnieją od 25 września 1992 roku, kiedy to Komendant Wojewódzki Policji w Olsztynie powołał do życia specjalną grupę policjantów zajmujących się zwalczaniem aktów terroru. Pracują w ekstremalnych warunkach, zatrzymują groźnych przestępców, odbijają uprowadzonych, neutralizują materiały wybuchowe. Są wszędzie tam, gdzie potrzebni są niezwykle sprawni, bardzo dobrze wyszkoleni policjanci – Samodzielny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji w Olsztynie

Służba kontrterrorystyczna

Za początek jednostki specjalnej w Olsztynie uznaje się datę 25 września 1992 roku - datę wydania przez Komendanta Wojewódzkiego Policji zarządzenia w sprawie powołania Grupy Specjalnej przy Batalionie Pogotowia Policyjnego i Patrolowania Komendy Rejonowej Policji w Olsztynie, w zadaniach której ujęto, m.in. zwalczanie aktów terroru.

Zarządzeniem z 20 października 1992 roku Komendant Wojewódzki powołał Grupę Specjalną KWP w Olsztynie i ustalił jej etat na 20 funkcjonariuszy.
Rok później, w styczniu 1994 roku grupę powiększono do 30 policjantów. Dotychczasowa dziesięcioosobowa drużyna specjalna została wzmocniona dwudziestoma oddelegowanymi policjantami z Oddziału Prewencji, po zdaniu odpowiednich testów.

W 1999 roku w związku m.in. z zaplanowaną w czerwcu VII pielgrzymką Jana Pawła II w Polsce powołano w składzie Grupy Specjalnej, siedmioosobowy zespół minersko-pirotechniczny, który bezpośrednio po zakończeniu specjalistycznego kursu w CSP w Legionowie, zdobywał pierwsze doświadczenia zabezpieczając wizytę Ojca Świętego w Elblągu i Ełku.

W roku 2003 w komendach wojewódzkich Policji w Bydgoszczy, Gorzowie, Kielcach, Lublinie, Olsztynie, Opolu i Radomiu powstały etatowe Sekcje Antyterrorystyczne.

Z dniem 1 lutego 2017 roku decyzją Komendanta Głównego Policji została wprowadzona zmiana i powołano Sekcję Antyterrorystyczną KWP w Olsztynie, która była podzielona na szesnastoosobowy Zespół Bojowy i dziewięcioosobowy Zespół Minersko-Pirotechniczny.

Niecałe dwa lata później, Ustawą z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw, wprowadzono zmiany w art. 4: a) ust. 1 „Policja składa się z następujących rodzajów służb: kryminalnej, śledczej, spraw wewnętrznych, prewencyjnej, **kontrterrorystycznej** oraz wspomagającej działalność Policji w zakresie organizacyjnym, logistycznym i technicznym".

Z dniem 5 stycznia 2019 roku, na mocy ustawy w strukturach formacji została wyodrębniona służba kontrterrorystyczna. Służba składa się z Centralnego Pododdziału Kontrterrorystycznego Policji BOA oraz samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji. Nadzór nad realizacją działań bojowych i szkoleniowych oraz wykorzystaniem sił i środków samodzielnych pododdziałów kontrterrorystycznych Policji sprawuje Centralny Pododdział Kontrterrorystyczny Policji BOA.

We wrześniu 2017 roku olsztyński pododdział obchodził 25. jubileusz powstania, a w kwietniu 2019 roku pirotechnicy świętowali swoje 15. lecie.

nadkom. Robert Paszkowski

Formowanie służb na terenie Warmii i Mazur

Obecny teren województwa warmińsko-mazurskiego przed II wojną światową tylko w niewielkiej części należał do II Rzeczpospolitej.
W skład państwa polskiego wchodziła cała działdowszczyzna, która należała do województwa warszawskiego oraz część lubawskiego i nowomiejskiego. Pozostały teren obecnego województwa warmińsko - mazurskiego stanowiły Prusy Wschodnie.
Po wojnie cały teren dawnych Prus Wschodnich znalazł się w powstałym w marcu 1945 r. Okręgu Mazurskim. W tym samym roku z Okręgu Mazurskiego do województwa gdańskiego włączono powiaty Powiśla, a powiat ełcki, olecki i gołdapski włączono do województwa białostockiego.
Teren Warmii i Mazur kilkakrotnie dzielono i przydzielano do różnych województw.

Początki

Trudno jednoznacznie określić początki formowania Milicji Obywatelskiej na terenie Olsztyna oraz Okręgu Mazurskiego (29 maja 1946 r. zlikwidowano Okręg Mazurski, tworząc województwo olsztyńskie).
Armia Czerwona wkroczyła do Olsztyna 22 stycznia 1945 r. Po zakończeniu walk na terenach działalność rozpoczęły sowieckie komendantury wojenne.
Od marca 1945 r. Pełnomocnikiem Rządu w Okręgu Mazurskim był najpierw Jerzy Sztachelski, a potem Jakub Prawin, który przybył do Olsztyna 30 marca 1945 r., zaczynając organizować lokalną władzę oraz służby bezpieczeństwa.

Pierwsza siedziba KW MO w Olsztynie.

W książce pt. „Twarze olsztyńskiej bezpieki", wydanej przez IPN pod redakcją Piotra Kardeli napisano, że Komenda Wojewódzka Milicji Obywatelskiej w Olsztynie, którą kierował mjr Józef Pacyna (Głowacki) działała już 14 kwietnia 1945 r., a początek organizacji milicji w Olsztynie nastąpił 7 kwietnia 1945r.

Lata 60.- budynek KW MO w Olsztynie.

Komenda Wojewódzka MO

„Milicję tworzyli tu przyjezdni, kierowani przez partię komunistyczną z innych obszarów kraju.
Najpierw 7 kwietnia 1945 r. przybyła tu niewielka grupa „lubelska" z mjr. Głowackim na czele, potem 16 kwietnia -80-osobowa grupa „kielecka" pod dowództwem por. Gałki, w dniach 15-17 czerwca dotarła grupa „poznańsko-bydgoska", zaś w lipcu (niektórzy podają, że w grudniu 1945r.) grupa złożona z repatriantów z Francji i działaczy francuskiego ruchu oporu.
Oficjalnie Komenda Wojewódzka MO w Olsztynie rozpoczęła działalność 14 kwietnia 1945 r., mając w swoim składzie 150 osób" .

Pierwszą siedzibą Komendy Wojewódzkiej MO w Olsztynie był budynek przy ul. Dąbrowszczaków 10 („Villa Fortuna"). Do liczącego wówczas około 11 tys. mieszkańców miasta zjechało 312 funkcjonariuszy MO. Stanisław Piechocki w swojej książce pt. „Dzieje olsztyńskich ulic" napisał: „Mieszkańcy Olsztyna przyjęli nawet początkowo ten fakt z zadowoleniem, ponieważ milicjanci chronili ich w tym czasie nie tylko przed rzezimieszkami, ale często i przed dopuszczającymi się w stosunku do nich nikczemności czerwonoarmistami, wobec których sami byli bezradni".
Po dwóch latach z Villi Fortuna Komenda Wojewódzka MO przeniosła się do budynku dawnego niemieckiego zarządu kolei przy ul. Partyzantów 23 (obecna siedziba KMP w Olsztynie), by ostatecznie w 1958 roku przenieść się do budynku wybudowanego w połowie lat 50. z przeznaczeniem dla olsztyńskich sądów przy ul. Partyzantów 6/8, gdzie urzęduje do dziś.

Przez kilkadziesiąt lat Komenda Wojewódzka MO (później Wojewódzki Urząd Spraw Wewnętrznych) władała również secesyjną kamienicą przy ul. Partyzantów 3 (obecnie mieści się tam Olsztyńskie Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej). Działał tam najpierw milicyjny, a potem policyjny hotel. W lutym 1996 r. budynek został ostatecznie przekazany Urzędowi Rejonowemu w Olsztynie.

Opracowała Bożena Przyborowska